

Från: Kevin Crona <kevin@skrivtolkning.se>
Skickat: den 12 augusti 2021 14:55
Till: Registrator; Ala Shakrah; Media
Ämne: Textning pressträff 12/8

Klockan är två och ni är välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff med anledning av covid-19-läget. Idag har vi Katarina Tiväng med oss, stabschef på Skolverket, och Teresa Pamquist, enhetschef på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Zara Warglo, avdelningschef på Socialstyrelsen, och Sara, på Folkhälsomyndigheten.

-Vi är tillbaka efter ett sommaruppehåll. Vi börjar med en överblick i världen, hur pandemin utvecklats. Här är fallen globalt, över hela pandemin fram till vecka 31. Vi har en ökning sedan början på juni, med ökat antal fall globalt. Det är en jämn ökning över världen, men framförallt i Nord- och Sydamerika är ökningen som störst procentuellt, men även i Europa ökar smittspridningen något. Specifikt på EU ser man att senaste veckan har lägre antal fall, men det är svårt att säga om det är en minskning eller en tillfällig minskning av antal fall. Inom Europa har vi olika situationer i olika länder. Ser man på kartan, som ni kanske kommer ihåg, ser man att spridningen är störst i södra Europa och lite lägre i Norden och Östeuropa. Man ser en ökning senaste perioden.

Ser man över tid i olika länder - vi har visat bilden tidigare. Den grova linjen är Sverige, streckade linjen är andra länder i Europa. Sverige har hela tiden haft relativt breda toppar. I ett europeiskt perspektiv är spridningen i Sverige låg, och det skiljer sig väsentligt inom Europa. Det är data till vecka 30.

Antal avlidna i ett europeiskt perspektiv: Det är lågt i princip i hela Europa. Det är svårt att se skillnader, men Cypern har omfattande smittspridning och skiljer sig åt. Ökningen i antal fall speglas inte i avlidna på samma sätt som tidigare, mycket beroende på den vaccinationsinsats som pågår. Den fungerar, helt enkelt.

Zoomar vi in på Sverige och antal fall i covid-19 har vi också i Sverige en svag ökning senaste tiden. 14-dagarsincidensen ligger på 78 för vecka 30 och 31. Ljusstapeln till höger: Måndag till onsdag denna vecka. Vi går mot en ökning också här. Antal fall ökade i landet.

Vi har en ökning men fortfarande har vi relativt låga nivåer. Ändå en ökning, precis som i många andra delar av Europa. Ser vi på åldersincidensen är det åldersgruppen 20-49 år som ökar mest. Antal fall: 77% bland 40 år och yngre. Till stor del gruppen med lägre vaccinationstäckning och mer kontakter med andra människor. Men fortsatt låg smittspridning i äldre åldersgrupper, mycket tack vara vaccinationsinsatsen.

Antal testade: Lågt under sommaren. Det har ökat något, till 88 000 genomförda tester, men det är långt ifrån antalen i slutet av året där vi hade runt 300 000. Så tveka inte att testa dig om du har symptom. Av förra veckans tester var ungefär 56% positiva - en viss ökning.

Ser vi på utfallet i form av allvarlig sjukdom, där vi ser hur många som läggs in och behöver intensivvård, ser vi en svag ökning mot tidigare. Det är inte alls de nivåer vi sett tidigare under pandemin utan relativt låga antal - men ändå en svag ökning.

Socialstyrelsen går mer in på detta när det är deras tur.

Antal avlidna per vecka. Under våren såg vi en tydlig effekt på vaccinationsinsatsen, där vi vaccinerat de sårbaraste. Smittspridningen får inte lika allvarliga konsekvenser. Det är ett lågt antal avlidna varje vecka. Ett fåtal.

Det är en viss eftersläpning i rapporteringen. Det är låga nivåer.

Om vi tar en utblick i landet. Det ser väldigt olika ut även i Sverige. Här har vi kartbilder som illustrerar utvecklingen. Vecka 29, 30 och 31. Ju mörkare färg, desto högre incidens. Många regioner har rört sig mot det mörkare - en ökning i smittspridning i princip i hela landet, men det skiljer sig åt hur stor ökningen är mellan regioner. Vissa små regioner kan få stora utbrott som sen klingar av - förhoppningsvis. Trenden är en ökning i stora delar av landet.

Ser man specifikt på vissa - här har vi region Gotland med hög incidens. De har 381 fall per 100 000 invånare. Det beror mycket på att många reser dit under sommaren, blir sjuk och provtas där och diagnosticeras som ett fall. Men man har ökat befolkningen mycket under sommaren - det räknas inte in i siffrorna. Det är till stor del vad som ligger bakom ökningen. Men det riskerar förstås att spilla över till gutarna.

Ser man på Stockholm, som också har en ökning i antal fall är ökningen försiktig och inte så brant. Men den ser ut att fortsätta. Man ligger på 126 i incidens. Man har börjat se en påverkan på att antal som behöver sjukvård ökat. Men det är fortfarande låga nivåer.

Kom ihåg att covid-19 kan ge upphov till allvarlig sjukdom också för yngre människor.

Ser man på Halland har man en relativt hög incidens: 94. Men det ser ut att avta denna vecka. Det ser väldigt olika ut i olika regioner.

Ser man på andra storstadsregioner som Skåne och Västra Götaland ser man ingen stor ökning - det har börjat avta.

Det är viktigt att upprätthålla uppmärksamhet på att pandemin fortfarande pågår. Var försiktig och följ rekommendationerna.

Bästa preventiva åtgärden vi har är vaccination, både för att skydda oss själva och hjälpa till att skydda samhället mot spridningen. Det går fortsatt bra i vaccinationsinsatsen.

Vi har inte data på 16-17-åringar. Det presenteras nästa vecka. Mellan 18 och 29 år har drygt 60% tagit första dosen. Vi hoppas det ökar i alla åldersgrupper, att alla som har möjlighet, alla över 16 år, faktiskt antar erbjudandet och skyddar sig själva och andra. Det är viktigt att komma ihåg att ta andra dosen och inte glömma efter ledigheten, men också att ta den första. Även om vi har hög vaccinationstäckning för dem över 50 år är

det relativt många som inte har vaccinerat sig. Det är viktigt att så många som möjligt gör det.

Vad ska man tänka på när vardagen återkommer? Många återgår till arbete och skola. Var noga med att följa de rekommendationer som finns. Har du nya sociala kontakter, var lite försiktig. Ta det lugnt så att vi inte får ökad smittspridning. Ju fler nära kontakter, desto högre risk att bli smittad eller smitta andra. Glöm inte andra dosen om du skjutit upp den. Boka nu för att få skydd själv mot allvarlig sjukdom.

Mycket startar nu, bland annat skolan. Grundskola och gymnasium, men även universitet och högskolor. När det gäller grundskola och gymnasium: Det är viktigt med närundervisning på plats - det är det bästa för barnet, att tillgodogöra sig undervisning och få ett socialt sammanhang. Vi återkommer till frågorna, men det är fortsatt viktigt med preventiva åtgärder: Undvika stora samlingar, särskilt i början av terminen. Kan man jobba hemifrån som lärare - gör det när det är möjligt. Förlägg moment utomhus, så som idrott. Särskilt under starten då alla ses igen. När alla skolor startar upp igen har vi generellt en topp i luftvägsinfektioner. Genom att vara lite striktare i början kan man undvika den toppen, och spridning av covid-19. Det är viktigt att regionen har en fortsatt hög beredskap och kapacitet för testning och smittspårning i skolmiljön. Skolverket kommer redogöra för förändringarna som skett i förordningen som styr möjligheterna till t ex fjärr - och distansundervisning.

Många kanske undrar om det finns restriktioner kvar, och det finns det, trots att det inte är på samma sätt längre: Gå inte in i en miljö med trängsel, oavsett om du är vaccinerad eller inte. Det viktigaste är att vaccinera sig - för att skydda dig själv och andra. Ska du träffa nya kontakter, var helst utomhus och ses så smittsäkert som möjligt. Undvik små rum. Avstå från sociala kontakter om du är sjuk, även om du är vaccinerad. Testa dig om du t ex är lite snuvig eller hostig. Det finns en god testkapacitet. De flesta vet nog hur man går till väga för att ta ett covid-19-test nu. Vi rekommenderar att man jobbar hemifrån om det finns möjlighet. Många är sugna på att jobba på plats, men ta det försiktigt!

Tvätta händerna med tvål och vatten ofta. Följ rekommendationerna för inresa till Sverige. På sistone har många smittats utomlands. Man kanske ändrar sitt beteende när man är utomlands - man kanske träffar många personer och då smittas. Alla som reser in till Sverige från länder - inte bara inom Norden, utan t ex andra länder i Europa - så ska man testa sig, om man inte är fullvaccinerad, eller under 6 år. Testa dig för säkerhets skull, även om du inte har symtom efter du rest. Var försiktig med vilka du träffar i ungefär 1 vecka efter att du kommit hem. Det gäller även om du träffat många nya människor här i Sverige.

Jag lämnar över till Zara på Socialstyrelsen.

-Ja. Vi på Socialstyrelsen tänkte inledningsvis berätta om läget på landets intensivsjukvårdsavdelningar. Jag har två bilder. På första bilden ser vi patienter med covid-19 som vårdas på IVA. Eller vanlig vårdavdelning. 29 personer vårdas just nu på IVA, med konstaterad covid-19. Sen har vi 258 personer som vårdas, som inte har

covid-19. Vi tar nästa bild. Disponibla IVA-platser, som sagt: Vi har 399 platser, varav 287 är belagda i dagens datum. Av dessa utgör 29 stycken smittade covid-patienter. Tittar man på... Tittar man tillbaka en vecka så hade vi 25 patienter, så det är en liten ökning där, med 29.

Det finns i dagsläget 112 lediga platser på IVA. Det är ungefär 28 procent som vi har ledigt. Så ser det ut i dagsläget på IVA. Tittar man utifrån regionernas rapportering så rapporterar man att ungefär 10-20 procent... Det är fem regioner som rapporterar 10-20 procent ledig IVA-kapacitet, och fyra regioner rapporterar att man har under 10 procent IVA-kapacitet.

Tittar man på vilken påverkan regionalt som finns så har regionerna rapporterat att det är ingen region som har kritisk eller allvarlig påverkan kopplat till covid-19 i nuläget. Däremot har vi fem regioner som rapporterar betydande påverkan. Det regionerna nämner i rapporteringen är en hög belastning på akut- och ambulanssjukvård och fortsatt belastning på kommunikation som ni hörde tidigare. Vi har en planering inför skolstart som Katarina Tiväng från Skolverket kommer prata mer om. Sen flyttar man IVA-patienter inom och mellan regionerna fortfarande. Vi tar nästa bild.

Vi kommer till läget i landets kommuner. När vi tittar på våra äldre som bor på särskilt boende så har vi sedan vecka 21 haft lovande siffror. Det är glädjande nog inte många som smittas där. Vi har haft en liten ökning från vecka 31 då vi hade 28 smittade, till dagens datum då vi har 35 smittade. Det är sju personer under de veckorna. Nästa bild. Även här mycket glädjande siffror, också lågt antal under en lång period. Under ett antal veckor har det varit låga antal avlidna på särskilt boende också. Vi har några veckor utan några rapporterade alls. Det fortsätter att vara lågt vilket naturligtvis är mycket glädjande. Kommunerna rapporterar sammanfattningsvis in att det är ett stabilt läge, trots att många visar en oro nu när folk går tillbaka till jobbet från semester. Personalförsörjningen är fortsatt ansträngd, framförallt inom hemtjänst och LSS. Personalbristen är särskild påtaglig bland sjuksköterskor men även annan personal. Flera kommuner lyfter att det finns en risk för att personal kommer komma tillbaka och ta med smittan in i personalgruppen. Där har vi naturligtvis fortsatt vaksamhet som måste gälla. Med detta lämnar jag över till MSB.

-Tack. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB:s uppdrag under pandemin är att göra hanteringen av samhällsstörningar effektiv, så konsekvenserna för samhället kan begränsas. Det gör vi bland annat genom att stödja ansvariga aktörer och ta fram nationella lägesbilder.

Vi har specifika uppdrag: Ansvar för information till allmänheten via [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se)

Idag gör jag en kort sammanfattning av den senaste lägesbilden.

Den bilder på underlag och rapporter från alla länsstyrelser och 30-talet centrala myndigheter. Den ger en överblick över pandemins konsekvenser för viktiga funktioner i samhället och vad som behöver göras för att hantera situationen.

Den aktuella lägesbilden visar att läget inom samhällsviktiga funktioner inom samhället är stabilt. Samhällsviktig verksamhet fungerar i stort på ett bra sätt. Vi ser risker kopplade till uppskjuten verksamhet. Vissa verksamheter har prioriterats ned. Nu behöver uppskjutna verksamheter prioriteras igen så snart som möjligt.

Vi ser att belastningen på många aktörer med ansvar för hanteringen av pandemin är fortsatt hög. Det kan påverka samhällets förmåga att hantera allvarliga händelser som skulle kunna inträffa samtidigt som vi nu hanterar pandemin.

Lägesbilden identifierar att ökad smittspridning, som vi ser nu, innebär en osäkerhet inför hösten då många verksamheter förväntas återgå till vanliga rutiner med fysisk närvaro på skolor och arbetsplatser.

Informationsarbetet kan bli utmanande om smittspridningen tar fart under hösten. Allt från lägre grad av efterlevnad av rekommendationer till ökad förekomst och mottaglighet för konspirationsteorier och missvisande information - det kan påverka. Viktigast är att göra det vi kan för att undvika smittspridning och fortsätta följa rekommendationer och vaccinera oss när vi kan samt att vara källkritiska. Allt från MSB - tack. Nu till Katarina på Skolverket.

-Tack. Jag tänkte prata lite mer om skolan, såklart. Det är ju, som Zara sa, närundervisning som gäller. Eleverna ska vara tillbaka i skolan och det är viktigt att de ger undervisningen där, vilket ger högre kvalitet än distansundervisning. Det som meddelats tidigare var att förordningen, från 10/8, ändrats. Det innebär att möjligheterna att använda distansundervisning för att minska trängsel i kollektivtrafiken och i skolan är borttagna.

Det är i första hand närundervisning som gäller. Det finns möjlighet att ha distans om det blir så kraftig smittspridning eller lokala utbrott att det krävs. Då kan huvudmannen ta beslut om det med stöd av smittskyddsläkare. Det finns lägen där Folkhälsomyndigheten kan ge rekommendationer. Men det absolut viktigaste nu är att försöka ha undervisning i skolan, och det är det alla planerar för nu.

Under pandemin har man sett att det varit en hel del utmaningar kring distansundervisningen och att man behöver vara i skolan. Det har blivit konsekvenser både när det gäller fysisk och psykisk ohälsa och i viss mån för kunskapsinhämtning. Vi behöver fortsätta med förebyggande åtgärder, som Folkhälsomyndigheten nämnt - det är skolan van vid, vid det här laget - vi har använt förebyggande åtgärder hela året. Samma åtgärder gäller fortsättningsvis.

Utöver detta vill vi från Skolverket trycka på att det behöver göras en fin insats från skolorna nu när eleverna kommer tillbaka. Elevernas situation behöver kartläggas. Det finns säkert elever som behöver stöd i vissa områden, som att man missat något moment och behöver göra något moment igen. Eller att man ser över hur man mår och hur situationen är för olika elevgrupper. Här finns bra stödmaterial på Skolverkets hemsida att använda.

Jag vet också att skolhuvudmännen och rektorerna jobbat hårt för att förbereda detta inför skolstarten.

Där slutar jag. Tack så mycket.

-Det finns nu möjlighet att ställa frågor till panelen. Vi börjar med Ekot.

Har vi Ekot med?

-Jag tänkte fråga Sara Byfors det som kom ganska nyligen. I danska TV 2, där... Att den första personen som blev sjuk i covid-19 sannolikt arbetade på laboratoriet i Wuhan.

-Helt nya uppgifter för mig, så jag vet inte vad det innebär. Jag kan inte kommentera det nu.

-Deltavarianten sprider sig allt mer, och i Sydamerika kommer lambdavarianten vidare. Hur kommer nya varianter påverka pandemin?

-Det beror på vilka egenskaper de har. Vaccinet har visat sig ha bra effekt på allvarlig sjukdom till följd av covid-19. De har lite sämre skydd mot smittsamhet. Det påverkar ju pandemin så att det blir svårare att stoppa smittspridningen. Det beror på egenskaperna hos varianterna.

-Göteborgsposten.

-Några frågor till Sara Byfors, främst.

Grundskola och gymnasie återgår helt till närundervisning och många ovaccinerade kommer att samlas i lokalerna. Du nämnde hur luftvägsinfektioner brukar öka vid skolstart. Hur mycket räknar ni med att smittspridning av covid-19 kommer att öka?

-Vi har inte räknat på det.

När många återsamlas är det en risk att det sprids smitta. Men skolan som... Vi varit inne på, har jobbat mycket med förebyggande åtgärder. Genom att ha hög kapacitet för smittspårning tror vi inte det ger några andra konsekvenser. Barn och unga blir sällan allvarligt sjuka i covid-19. Vi ska försöka hindra smittspridningen så långt det går, men väga effekterna av distansundervisning, som inte ska tas för lätt på.

-Hur mycket smittspridning är okej?

-Vi har ingen gräns.

Vi har verktyg kvar, smittskyddsläkare har verktyg för att stoppa smittkedjor. Det är förebyggande distansundervisning som inte finns längre, för närundervisning är så pass viktigt. Vi har ingen gräns för vad som är okej och inte.

Man får se på de negativa konsekvenserna av distansundervisning.

-För 11 september planeras Göteborgsvarvet, där man räknar med upp mot 40 000 deltagare. Arrangören kommer ha åtgärder vid start och mål, men det kommer mycket publik.

Kommer de kunna genomföra det, tror du?

-Jag kan inte svara på det. De restriktioner som finns nu sätter gränser på hur många man kan vara vid start och mål. Det är individens ansvar om man väljer att gå ut på gator och torg och titta. Det är utomhus och borde finnas möjlighet att hålla avstånd.

-Om 40 000 deltar, ser du några risker då?

-Expressen.

-Tack.

I Finland vaccinerar man barn över 12 år. Hur ser Folkhälsomyndighetens planer ut när det gäller lägre åldrar än 16 år?

-Vi följer läget, dels med att följa upp hur det ser ut i länder som valt att vaccinera dem. Det gäller att göra en avvägning -vad är nyttan för en 12-åring att vaccinera sig om man inte är en riskgrupp? Redan idag kan du vaccinera dig om du är riskgrupp. Ett pågående arbete.

-Novavax tecknar Sverige nu avtal med, en annan typ av vaccin. Vad vet man hur det funkar som tredje dos?

-Jag vet inte om man vet något om det. Det är ett nytt och icke-godkänt vaccin än så länge. Det är proteinbaserat. Framtiden får utvisa det. Först måste det bli godkänt och sedan får man se över hur det bäst används i Sverige.

-Man väntas i så fall ta emot leveranser under 2022 och 2023. I vilken utsträckning ser ni att covid-vaccinering bedrivs i Sverige om 1-2 år?

-Det är ett titta i en spåkula. Det beror på mycket: Hur länge finns immuniteten kvar? Hur länge skyddar nuvarande vaccin? Det är något som hela tiden utvecklas. Nu har vi möjligheten, med avtalen, att få in även detta vaccin. Det är positivt.

-Aftonbladet.

-En fråga till Sara Byfors: Vi såg på era siffror att Västerbotten haft en väldigt hög smittspridning. Vad beror det på?

-Jag har inga detaljer. Det är bättre att fråga dem, men det ska vara flertalet klusterutbrott i samband med privata fester - framförallt ungdomar som haft nära kontakt. Men man får vända sig till dem för mer detaljer.

-Förlåt, nu kom jag på min andra fråga: Vi fick nya lättnader i mitten av juli. Hur har svenskarna skött sig under sommaren tycker du?

-Jag har inte varit ute och kollat på det. Men i länsstyrelsernas rapporter har man sett att man inte följt det så bra. Men det är en spännvidd - vissa sköter sig bra, andra inte. Det är viktigt att man bidrar. Det viktigaste man kan göra är att vaccinera sig.

-Samtidigt går smittspridningen upp i hela landet. Hur troligt är det att vi får lättnader i september?

-Det beror på var smittspridningen sker, var vi tror att restriktioner skulle behövas, hur sjukvården påverkas och så vidare. Just nu har vi inte planerat något, utan ligger kvar där vi är nu. Vi uppmanar alla att följa rekommendationerna som finns.

-TV4.

-Sara Byfors, smittalen ligger fortfarande på en låg nivå, men det är fortfarande en ökning från vecka till vecka. Hur tolkar du det?

-Vi har ju en smittspridning som ökar. Dels beror det på deltavarianten med ökad smittsamhet, och introduktioner från folk som varit utomlands och smittar - detta ger ringar på vattnet. Det finns många möjligheter för viruset att spridas sig när vi umgås i större sammanhang än tidigare.

-Du nämnde Västerbotten, att utbrottet där hänger ihop med kluster. Det finns exempel från Värmland också, på festivaler t ex.

Hur stor risk innebär detta, att det sprids innan det upptäckts?

-Det är en risk, men vi har en god kapacitet för smittspårning och därmed möjlighet att bryta smittkedjor. Det i Värmland är kanske enklare att bryta - men även svårare då det är många som rest dit som ska hem. Det är därför viktigt att som individ ta ansvar och testa sig, och att följa rekommendationerna.

-En fjärde våg är ett begrepp i omlopp nu. Flera andra länder ser en ökning. Med tanke på att det fortfarande varit semesterperioder, och att jobb och skolor inte dragit igång, hur oroliga är ni inför hösten?

-Det är klart att det finns en oro över en ny smittspridningen, men vi har ett annat läge nu med många vaccinerade. Det får alltså inte samma konsekvenser. Antalet avlidna gick inte upp i samma takt som tidigare i våras, t ex. Vi har en bra förhoppning utifrån det, att onödigt lidande kan undvikas.

Det är oerhört viktigt att alla vaccinerar sig för att skydda sig själva.

-Dagens Nyheter...

-Finns ett ökat risktagande?

-Dagens Nyheter.

-Hej, en fråga till Folkhälsomyndigheten: Hur bedömer ni att smittspridning kommer utveckla sig den kommande tiden?

-Det är svårt att sia om, igen. Det beror på hur vi beter oss. Men det är klart, det finns en risk nu när vi byter sociala sammanhang och återgår till arbetet och då startar nya smittkedjor. Det finns en risk att smittspridningen ökar. I en del länder har det ökat, i andra minskat. Man får följa det dag till dag. Vi uppmanar till vaccinering och att följa rekommendationerna.

-Antalet nya fall just nu är mycket högre än i ert scenario som togs fram tidigare.

Finns risk att ni underskattar utvecklingen även i höst?

-Modellerna är begränsade - det är ingen prognos. Klusterutbrott är modellerna inte bra på att ta hänsyn till, det var vi tydliga med, eller att ta in personer som smittats någon annanstans. Deltavarianten kanske är mer smittsam än vad vi trott. Vi har i uppdrag att kontinuerligt se över modellerna och uppdatera dem. Man får ta dem för vad de är. De har stämt väldigt väl under en period, och nu stämde de inte lika väl. Vi utgår från verkligheten när vi beslutar om eventuella nya restriktioner/lättnader.

-Även om det inte är en prognos så ligger de till grund för planeringen inför hösten. Vilka konsekvenser får det när de undviker så mycket från verkligheten, och varför tar man inte hänsyn till lokala utbrott?

-Förra veckan rapporterade vi risken för utbrott istället. Det är olika sätt att göra det på. Det finns en ökning av risk för klusterutbrott. Vi presenterade under förra veckan åtgärder för detta. Alla som jobbar med frågorna är medvetna om att det fortsatt är en osäker situation i utvecklingen, och man tar höjd i planeringen för detta. Därför är det svårt att säga precis hur hösten kommer bli. Vi följer utvecklingen, och har scenarierna som en del i detta.

-En snabb fråga till Socialstyrelsen bara..

-Vi måste gå vidare till TT.

-Vilka ...

-TT?

-Ja, jag undrar över en tredje dos. Det pratades om det tidigare, att det kan bli aktuellt?

-Om det det behövs kan vi ta steget. Men nu är insatsen att nå dem som inte vaccinerat sig. En del har inte haft möjlighet än. Men att nå så många som möjligt när det gäller människor i vissa områden, socioekonomiska faktorer o.s.v.

-Det är en fråga som tas längre fram?

-Skulle vi se behovet, att de som vaccinerat sig tidigare inte längre har skydd, tar vi ställning till det då. Nu är det fokus på det andra först.

-Amerikanska smittskyddsmyndigheter har jämfört deltaviruset - en smittsamhet på samma grad som vattkoppor. Har ni ny information om hur smittsam delta är?

-Jag har inga uppdaterade siffror.

-Dagens Industri.

Dagens industri!

-Hej. Jag tänkte fråga: Hur påverkar den mer smittsamma deltavarianten möjligheten att ta bort råden om hemarbete?

-Att vi fortfarande har smittspridning. Utan det hade vi kunnat ta bort rådet.

Den är mer effektiv på att smitta. Det påverkar, men det går inte att säga i vilken grad. Den ger upphov till viss smittspridning. Vi har kvar rådet. Var försiktig efter semestern.

-Finns någon tidsplan för när rådet tas bort?

-Nej, läget bedöms här och nu. Just nu är bedömningen att det finns kvar. Vi får se hur belastningen på sjukvården blir.

-/ohörbart/

Några frågor om vaccinering av 12-15-åringar. I Finland har man börjat med massvacciner för den åldersgruppen. De menar att risken för allvarligt sjukdomstillstånd är större än risken för biverkningar.

Jag har två frågor. Dels - finns någon tidsplan om när vi i Sverige beslutar om vaccinering av 12-åringar, eller hur vi gör där? Hur ser ni, på Folkhälsomyndigheten, på att det i Finland verkar finnas tillräckligt med forskning och erfarenhet redan om detta, och att man är överens om att man ska vaccinera 12-15-åringar. Tycker ni det är mer svårbedömt här?

-Det finns ingen tidsplan för det. Vi ser kontinuerligt på det och följer.

Jag tror att... Varför man kommer fram till olika saker... Man står och väger. Jag har inte läst deras underlag, men man har olika syn på hur man väger risk och nytta. Vi ser på detta hela tiden.

Nu har vi valt att gå ned till 16 år, och yngre riskgrupper kan vaccinera sig. Det är viktigt att andra andra vaccinerar sig, och absolut att närundervisning och fritidsaktiviteter är viktigt. Det är grundprincipen även om de inte vaccinerat sig.

-Inget med tanke på när det kommer beslutas om det här?

-Nej.

-Tack.

-Senioren.

-Tack. Jag har två frågor till Sara Byfors. Jag måste också ta upp den eventuella tredje dosen. Vissa studier visar att redan efter 5 månader riskerar man att bli smittad igen. Personer över 60 år löper tre gånger så stor risk enligt forskning i Israel.

-Det är fortfarande så att det eventuellt kan bli aktuellt.

Det handlar mycket om skyddet mot allvarlig sjukdom, inte om man kan bli smittad. För pandemin och allt är det bra att skydda mot smittspridning, men det viktigaste är att skydda mot allvarlig sjukdom.

Det bästa är att alla får möjlighet att vaccinera sig och antar erbjudandet.

I nuläget har vi inte indikationer för det.

-Ökad smittspridning, då. Vad är råden till äldre? Många vill ta tillvara på den nyvunna frihet två doser ger.

-Man ska tänka som alla andra i samhället. Det pågår en pandemi. Håll avstånd. Man har ett bra skydd av vaccinen. Det är låg smittspridning i samhället också. Men det pågår en pandemi.

Det gäller att hitta sitt läge i detta och de risker man själv vill ta. Vaccin ger bra skydd för de flesta. Mot allvarlig sjukdom.

-Lena Einhorn.

-Hej.

Jag har en fråga till Sara Byfors.

Du talar om de låga smittspridningsnivåerna nu. Så är det alltid i Sverige. Men vi har faktiskt sett en fyradubbling på fyra veckor och befinner oss i samma smittspridningsläge som 20 oktober förra året - ett oroväckande läge. Då har ännu inte skolorna öppnat. Ser man på internationella data kommer smittspridningen bli ganska dramatisk efter skolöppningen. En fråga - något har förvånat mig ganska mycket. 22 juni meddelas att 16 och 17-åringar kan vaccinera sig, men datum till första möjlighet sattes till 9 augusti. Under tiden, under sommaren, har det varit svårt att fylla platser man har. Man minskade intervallet till 4 veckor. Ändå har man inte tidigare lagt vaccination av 16- och 17-åringar, varav inga är fullvaccinerade till skolstart. Är det lagt kort ligger, eller varför har man inte gjort det?

-Det är så viktigt att de som riskerar allvarlig sjukdom vaccinerar sig före. Vi valde att börja med 16- och 17-åringar när de andra vaccinerat sig.

-Men det har varit svårt att fylla platser. Det är ingen tvekan om att de äldsta är vaccinerade.

Det verkar vara som att "nu ska vi inte är att oss". Det är intrycket man får. I princip alla under 18 år kommer vara ovaccinerade vid skolstart.

Ska man döma av internationella data får vi då en dramatisk ökning.

-Det är inte anledningen till att vi inte ändrade beslutet, att vi inte vill ändra oss.

Sen hur många lediga tider det funnits har jag ingen detaljkoll på. Nu har de möjlighet och det finns vaccinationsvilja i gruppen. Det är positivt.

-Bara till sist...

-Vidare till Sveriges Television.

-En snabb fråga, Folkhälsomyndigheten.

På slutet av sommaren har det varit fler smittade än i slutet av förra sommaren. Trots att folk är vaccinerade i större grad. Hur kommer det sig?

-Dels ändrat beteende, att vi rest mer. Att deltavarianten är mer smittsam, i väderförhållanden som föreligger. Sen kanske också större benägenhet att testa sig.

Ungefär samma siffror på antal tester nu i och för sig.

Jag har inte exakt koll på det.

Framförallt en mer smittsam variant och annat beteende.

-ARD Tyskland?

-Tre frågor angående skolstarten: Hur säkra är ni på att elever som går gymnasiet inte utsätts för risk att bli sjuka i och med skolstarten?

-En risk att bli sjuk kan så klart finnas. Däremot har skolan uppdrag med att jobba förebyggande. Men det finns också negativa effekter av distansundervisning som man får väga mot det. Nyttan med närundervisning väger nu högre. 18-åringar har haft möjlighet att vaccinera sig ett tag, och 16-17-åringar nu. Lärarna är vaccinerade. Närundervisning är grundprincipen nu tycker vi alltså, men ingen garanti kan ju läggas.

-Ni tror inte att smittspridningen i samhället kommer öka i och med skolstarten? Alla lärare eller föräldrar kanske inte är vaccinerade ju.

-Det finns så klart risk för det. Vi kommer följa utvecklingen noga. Men det är viktigt med närundervisning och det sociala sammanhanget skolan innebär för barn och ungdomar. Vi ser att nyttan överväger riskerna. Barn och unga blir dessutom sällan allvarligt sjuka av covid-19. De flesta lärare och föräldrar har haft god möjlighet att vaccinera sig, även om man kanske av olika anledningar inte gjort det.

-Någon var inne på delta tidigare. Vet ni hur stor risken är för barn att få den varianten?

-Jag har inga uppdaterade siffror på risk för allvarlig sjukdom. Men som jag sagt tidigare så är risken möjligtvis att den högre smittsamheten även finns hos barn, även om den kanske inte leder till allvarligare sjukdom.

-Då var vi klara. Tack för att ni deltog.

--

Kevin Crona

Svensk Skrivtolkning AB

A Humlegårdsgatan 22, 114 46 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

